

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Ekonomická fakulta
Katedra financí a účetnictví

Teze bakalářské práce

Kolektivní investování v ČR

Vypracovala: Edita Frejlichová

Vedoucí práce: Ing. Petr Zeman, Ph.D.

České Budějovice

2023

Klíčová slova: kolektivní investování, komparace fondů, dluhopisové fondy, akciové fondy

Anotace:

Bakalářská práce se zabývá problematikou kolektivního investování v ČR, která je následně použita pro komparaci fondů. Cílem této práce je ověřit možnost investování prostřednictvím kolektivního investování v ČR a komparace vybraných fondů kolektivního investování dle vybraných kritérií. Práce zmiňuje výhody, nevýhody a historii kolektivního investování v ČR, nechybí ani legislativa regulující kolektivní investování v ČR. První část praktické části bakalářské práce se zabývá vývojem kolektivního investování v ČR v letech 2013–2022. Hlavní část praktické části srovnává vybrané dluhopisové a akciové fondy dostupné v ČR z hlediska výnosnosti, volatility, fondového kapitálu a celkové nákladovosti v letech 2018–2022. Závěr informuje potenciálního drobného investora o nejlepším možném způsobu investování jeho peněžních prostředků.

Úvod

Kapitálový trh nabízí řadu možností investování svých volných peněžních prostředků. Jednou z těchto možností je i kolektivní investování. Jedná se o vhodný nástroj investování pro drobné či začínající investory. Tento způsob investování přináší investorovi hned několik výhod, jako je například profesionální správa investic, rozložení rizika, jednodušší přístup k finančním prostředkům aj. Kolektivní investování je zajímavý způsob investování, který se v současnosti stále rozvíjí, proto jsem se rozhodla zabývat se touto problematikou v mé bakalářské práci.

Teoretická část bakalářské práce definuje kolektivní investování a zdůrazňuje jeho výhody a nevýhody, které by měl investor zvážit. Další část práce se věnuje historii kolektivního investování v České republice a popisuje subjekty kolektivního investování. Nechybí ani legislativa regulující kolektivní investování v České republice a typologie fondů kolektivního investování.

Praktická část bakalářské práce srovnává vybrané dluhopisové a akciové fondy kolektivního investování dostupné v ČR z hlediska výnosnosti, volatility, celkové nákladovosti fondu a fondového kapitálu. Na základě vyhodnocení z praktické části je v závěrečné části práce doporučení pro potenciálního drobného investora o nejlepším možném způsobu investování jeho peněžních prostředků.

Cíl práce

Cílem této práce je ověřit možnost investování prostřednictvím kolektivního investování v ČR a komparace vybraných fondů kolektivního investování dle vybraných kritérií.

Metodika

Výpočty výnosnosti, volatility a výkonnosti vycházejí z historických cen podílových listů mezi lety 2017–2022, které byly převzaty z oficiálních stránek jednotlivých investičních společností.

- Pro výpočet ročních výnosností byly použity hodnoty podílových listů vždy ke konci období a vzorec č. 1. Výsledné hodnoty výnosnosti vyjadřují hodnotu před započtením nákladů na správu fondu.

$$r_{OF} = \frac{NAV_R + D - NAV_B}{NAV_B} \times 100 \quad (1)$$

NAV_R – odkupní cena na konci roku;

D – vyplacené dividendy;

NAV_B – prodejní resp. emisní cena na začátku období.

(Musílek, 2011)

- Roční výkonnosti vychází z předchozích výpočtů výnosnosti a volatility s použitím Sharpova indexu. Jako bezriziková výnosová míra byly použity hodnoty výnosů dvouletých státních dluhopisů.

$$S_p = \frac{TPR - RF}{SD} \quad (2)$$

TPR – celková výnosová míra z portfolia;

RF – bezriziková výnosová míra státních pokladničních poukázek;

SD – směrodatná odchylka výnosové míry portfolia.
(Musílek, 2011)

- Volatilita byla vypočtena z denních výnosností dle vzorce č. 3 a následně převedena na roční volatilitu dle vzorce č. 4.

$$\sigma_{EXP} = \sqrt{\frac{\sum_{t=1}^T (r_A - r_t)^2}{T}} \quad (3)$$

T – počet období;

r_A – průměrná historická výnosová míra ex post;

r_t – historická výnosová míra ex post odpovídající jednotlivým obdobím.

(Veselá, 2019)

$$\text{Anualizovaná volatilita} = \sqrt{252} \times \sigma_{EXP} \quad (4)$$

(WallStreetMojo, 2019)

- Jako další kritérium byl vybrán fondový kapitál. Hodnoty fondového kapitálu jednotlivých fondů vždy k 30.06.2022 a byly převzaty z výročních zpráv investičních fondů.
- Posledním vybraným kritériem byla TER, která udává jak je majetek fondu zatížen veškerými náklady. Hodnoty ukazatele TER jsou za rok 2021.
- Konečná komparace využívá metodu prostého pořadí, která přiřazuje stejnou váhu všem kritériím. Každému fondu bylo následně přiřazeno pořadí v rámci daného kritéria. Dále byla pořadí pro všechna kritéria sečtena. Fond s nejnižší hodnotou je považován za nejlepší, naopak fond s nejvyšší hodnotou je považován za nejhorší.

$$C_i = \sum_{j=1}^n b_{ij} \quad (5)$$

C_i – celkové pořadí i-tého fondu

b_{ij} – pořadí i-tého fondu podle j-tého kritéria

n – počet hodnotících kritérií

Pro indexy i a j platí: $i = 1, 2, 3, \dots, m$; $j = 1, 2, 3, \dots, n$.

(vlastní úprava vzorce dle Kislingerová & Hnilica, 2008)

Výsledky

Komparace dluhopisových fondů

Tabulka 1: Hodnoty jednotlivých fondů z hlediska kritérií

Fond	Výnosnost (%) ¹	Volatilita (%) ²	Fondový kapitál (tis. Kč)	TER (%)
ČSOB	-0,62	1,02	1 126 527	0,79
Generali	0,43	0,88	205 253	0,58
KB	-3,13	2,12	805 062	1,21
UNIQA	-2,95	2,15	1 041 369	1,14

Zdroj: Vlastní výpočty

¹ celková průměrná roční výnosnost

² celková průměrná roční volatilita

Tabulka 2: Souhrnné pořadí dluhopisových fondů

Hodnotící kritérium						
Fond	Výnosnost	Volatilita	Fondový kapitál	TER	Součet	Celkové pořadí
ČSOB	2	2	1	2	7	1. – 2.
Generali	1	1	4	1	7	1. – 2.
KB	4	3	3	3	13	3. – 4.
UNIQA	3	4	2	4	13	3. – 4.

Zdroj: Vlastní výpočty

Na prvním místě se umístil ČSOB Dluhopisový fond spolu s dluhopisovým fondem Generali Fond vyvážený dluhopisový. Generali byl nejlepší ve třech ze čtyř sledovaných kritérií.

Na třetím a čtvrtém místě je dle konečných výsledků KB Dluhopisový a UNIQA CEE Dluhopisový fond. Oba tyto fondy se držely na zadních příčkách v hodnocení všech kritérií.

Komparace akciových fondů

Tabulka 2: Hodnoty jednotlivých fondů z hlediska kritérií

Fond	Výnosnost (%) ¹	Volatilita (%) ²	Fondový kapitál (tis. Kč)	TER (%)
ČSOB	4,98	16,67	6 857 899	2,22
Amundi	-4,27	15,99	324 376	2,63
UNIQA	-0,88	11,94	2 781 754	2,15
Erste Asset Management	-1,42	14,82	1 237 790	2,27

Zdroj: Vlastní výpočty

¹ celková průměrná roční výnosnost

² celková průměrná roční volatilita

Tabulka 2: Souhrnné pořadí akciových fondů

Hodnotící kritérium						
Fond	Výnosnost	Volatilita	Fondový kapitál	TER	Součet	Celkové pořadí
ČSOB	1	4	1	2	8	2.
Amundi	4	3	4	4	15	4.
UNIQA	2	1	2	1	6	1.
Erste Asset Management	3	2	3	3	11	3.

Zdroj: Vlastní výpočty

Nejlepším, doporučeným fondem pro drobného investora je UNIQA CEE Akciový fond. Tento fond si vedl výrazně lépe než ostatní fondy a držel se na předních příčkách v hodnocení.

Naopak za nejhorší fond z vybraných akciových fondů lze považovat Amundi, který se držel na posledním místě téměř ve všech kritériích.

Závěr

Kapitálový trh výrazně ovlivňují události ve světě. V poslední době to byl hlavně covid-19 a konflikt na Ukrajině. Na základě těchto událostí došlo k výrazným změnám i v oblasti akciových a dluhopisových trhů.

Dle výsledků z praktické části dopadly nejlépe dluhopisové fondy ČSOB Dluhopisový a Generali Fond vyvážený dluhopisový. Nejčastěji se na prvním místě umístil Generali Fond vyvážený dluhopisový, a to z hlediska výnosnosti, volatility a TER. Ovšem v porovnání fondů z hlediska fondového kapitálu dopadl tento fond nejhůře. ČSOB Dluhopisový se umístil na druhém místě z hlediska jak výnosnosti, volatility tak hodnoty TER a jeho fondový kapitál dosahuje nejvyšší hodnoty z vybraných dluhopisových fondů. V celkovém pořadí se tedy tyto dva fondy dělí o první a druhé místo.

Zbylé dva vybrané dluhopisové fondy, tedy KB Dluhopisový a UNIQA CEE Dluhopisový fond výrazně zaostávaly a sdílí tak třetí a čtvrté místo v celkovém pořadí.

Mezi akciovými fondy výrazně vedl UNIQA CEE Akciový fond, který se z hlediska TER a výnosnosti umístil na prvním místě a ve zbylých kritériích, tedy z hlediska výnosnosti a fondového kapitálu na druhých místech. V celkovém pořadí tento akciový fond obsadil první místo. Na druhém místě v celkovém pořadí se umístil ČSOB Akciový fond, který vykazoval nejvyšší hodnoty výnosnosti a fondového kapitálu z vybraných akciových fondů. Nicméně byl ČSOB Akciový nejrizikovějším z vybraných akciových fondů.

Z hodnocených dluhopisových fondů reálně zhodnocoval finanční prostředky pouze Generali Dluhopisový vyvážený fond a to pouze v roce 2019. Vybrané akciové fondy reálně zhodnocovaly investice v roce 2019 a 2021. Při současné vysoké míře inflace nejsou dluhopisové ani akciové fondy schopny reálně zhodnotit investice.

Vzhledem k pokračující zvyšující se míře inflace lze očekávat další zvyšování úrokových měr prostřednictvím centrálních bank a další pokles cen dluhopisů.

Drobnému investorovi je tak dle výsledků doporučen ČSOB Dluhopisový fond, Generali Fond vyvážený dluhopisový či UNIQA CEE Akciový fond. Při výběru by měl investor zvážit délku jeho plánované investice. Pokud plánuje držet investici déle než 5 let, je pro něj vhodnější akciový fond, v tomto případě tedy UNIQA CEE Akciový fond. Dalším důležitým aspektem je rizikovost produktu. Akciové fondy jsou obecně známy jako rizikovější, přičemž vyšší rizikovitost je spojována s vyšším výnosem a záleží tedy na preferencích investora.

Seznam literatury použité v tezích

Kniha

Musílek, P. (2011). Trhy cenných papírů (2., aktualiz. a rozš. vyd). Ekopress.

Veselá, J. (2019). Investování na kapitálových trzích (3. vydání). Wolters Kluwer.

WallStreetMojo: Volatility Formula. (2019). WallStreetMojo. Retrieved March 31, 2023, from <https://www.wallstreetmojo.com/volatility-formula/>

Plný seznam použité literatury je uveden v textu bakalářské práce

Další bibliografické údaje

Type of thesis: bachelor

Author: Edita FREJLACHOVÁ

Academic Year: 2022/2023

Department: Department of Accounting and Finance, Faculty of Economics, University of South Bohemia in Ceske Budejovice, Czech Republic

Thesis supervisor: Ing. Petr Zeman, Ph.D.

Number of pages: 7

Language of thesis: CZ

Title of Thesis: Collective investment in the Czech Republic

Annotation:

The thesis presents the issue of collective investment in the Czech Republic and its findings are applied to a comparison of funds. The investment funds chosen for comparison are available in Czechia as a part of collective investment. The aim of the thesis is to verify the possibility and options of collective investment in the Czech Republic and comparison of selected funds based on selected criteria. Advantages, disadvantages and history of collective investment in the Czech Republic are defined in the review. This part also explains subjects and typology of collective investment funds. There is also legislation regulating collective investment in the Czech Republic. First part of practical part deals with the development and the number of collective investment funds in the Czech Republic between 2013 and 2022. Second part compares selected shares and bond funds in terms of profitability, volatility, fund capital and the total cost of funds between 2018 and 2022. The conclusion recommends the potential small investor about the best possible way to invest his money.

Key words: Collective investment, fund comparison, bond funds, shares funds